

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów pocztą 7 centów. — Biuro Redakcji i Administracji ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamowe otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ówczerni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje ogłoszeń; we Francji w Paryżu wyłącznie agencja p. A d a m a, 4, Rue Clément 4.

Zaproszenie do przedpłaty

Przedpłata na „Gazetę Lwowską” wynosi całorocznie w miejscu (od 1 stycznia do końca grudnia) 12 zł., pocztą 16 zł.; półrocznie (od 1 stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ówczerni (od 1 stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratorem cało- i półroczni (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia, lub od 1 stycznia do końca czerwca) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki”, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” bezpłatnie; ówczerni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., ówczerni 1 zł.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Lwowski e. k. wyższy sąd krajowy zamianował oficjalnie wyższego sądu krajowego we Lwowie, Augustyna des Loges, adwokatem urzędów pomocniczych przy e. k. sądzie krajowym we Lwowie.

Lwowski e. k. wyższy sąd krajowy nadał kanceliarce sądu obwodowego w Stanisławowie, Filadelfowi Settmajerowi, posadę prowadzącego księgę gruntową przy tymże sądzie obwodowym.

PULASKI W AMERYCE.

VI.

Dość spojrzeć na mapę Stanów Zjednoczonych, ażeby zrozumieć odległość i trudności marszu Pułaskiego od źródeł Delawary do Charlestonu, przez kilka szerokich stanów jak Pensylanię, Maryland, Wirginie, Północną Karolinę, przez góry i lasy bezdrożne, rzeki i bagna nie mające mostów, kraj pół dziki często — drogę tak długą, jak z Warszawy do Tryestu. Maszerował też dwa miesiące. Dla łatwiejszego wyżywienia wojska i celem zyskania szerszego pola do werbowania rekrutów po drodze, dzielił Pułaski legion na dwie dywizje, posyłając część piechoty i kompanie jazdy nadmorską, a prowadząc resztę sam śródkiem kraju. Oddział nadmorski spóźnił się w marszu, bo leźniejszy zastęp Anglików wyładował nad zatoką Chesapeake i powstrzymał go kilka dni w okolicy Williamsburga. Sam Pułaski zbliżył się do Charlestonu właśnie kiedy angielski generał Prevost ciągnął spiesznie z Savanny na zdobycie stolicy Południowej Karoliny.

Zawiadomiony o tym ruchu Pułaski wybiera z legionu najdzielniejszych ludzi i najlepiej zachowane konie, pędzi z nimi, staje pod miastem na północnym brzegu rzeki Cooper cokolwiek wcześniej, niż się zjawił Prevost z drugiej strony na południowym brzegu rzeki Ashley. W trzy dni później nadchodzi reszta legionu. Tegoż dnia (9 maja) staje Prevost pod Charlestonem, zabiera prom na Ashley i wzywa mieszkańców do kapitulacji. Tymczasem nadciąga część sił amerykańskich, spieszących z trzech stron do zagrożonej stolicy. Gubernator Karoliny Rutled-

ge przyprawdza garstkę milicji, gen. Moultrie 600 wojska, a Pułaski przebywa sam rzekę Cooper i zostaje przyjęty tem żywszymi okrzykami, im mniej liczone na jego pomoc. Dowiaduje się on, że parlamentarz Prevost traktuje właśnie z gubernatorem i radą miejską o kapitulację, że wyjękły Rutledge a nawet Moultrie skłaniają się do zapewnienia Anglikom wiecznej neutralności ze strony Karoliny, byleby Charleston był oszczędzony, ale Prevost żąda, żeby się zdali na łaskę i niełaskę. Oburzony Pułaski — powiada naczynny świadek, Bentalou — wpada do sali w towarzystwie męznego pułkownika Laurensa, adjutanta Washingtona, protestując przeciw rokowaniom i oświadcza, że będąc oficerem regularnego wojska Rzeczypospolitej, podejmuje się obrony Charlestonu na mocy swej rangi, na własną odpowiedzialność, w interesie Stanów Zjednoczonych. Parlamentarz jedzie do Prevosta z wiadomością, że zjawienie się polskiego *deus ex machina* zmusi go oblaść miasto, skłonne już przedtem do kapitulacji. Była to nieznosna dla Anglików zwłoka, wiedzieli bowiem, że Lincoln ciągnie w 4000 na odsiecz Charlestonu, podczas gdy oni mieli tylko 2000 regularnego wojska, oddział ochotników zwerbowanych z Torysów i gromadę Indian. Zwłoka używana naleganiem Pułaskiego uratowała Charleston, punkt bardzo ważny dla Amerykanów, gdyż liczne okręty, opatrzące ich w broń i amunicję europejską, tam najczęściej zawijały. Mieszkańcy jego nigdy też nie zapomnieli, kto zbawił ich miasto w owej potrzebie.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 12 stycznia.

Wczorajszy telegram o posiedzeniu komisji delegacyjnej przyniósł nam bardzo pożądane wyjaśnienia o rokowaniach austriacko-serbskich w sprawie kolejowej i handlowo-cłowej. Pożądanymi są te wyjaśnienia dlatego, że w ostatnich czasach zaczęły już obiegać alarmujące, a jak się teraz pokazało, nieuzasadnione wieści o naprężeniu stosunków między monarchią austriacko-węgierską a Serbią. Daleko jednak do tego, żeby wyjaśnienia te nazwać można zupełnie zadowalającymi. Co najmniej okazuje się z nich, że Serbia nie tylko jest niewdzięczną wobec Austrii, która jej na kongresie berlińskim dobrodziejstwo wyświadczyła, lecz nadto nadużywa tych względów, jakimi silny wobec słabszego powodować się musi do pewnego stopnia. Maluczka

Serbia stawiająca opór uprawnionym żądaniom potężnych Austro-Węgier — to zakrawa na żart a nie na alarm. Jakżeż mogą najpoważniejsze nawet dzienniki mówić już dziś o ultimatum i innych środkach pressyi, skoro jeszcze droga spokojnych przedstawień nie okazała się daremną. Gdyby inne państwo, zdolne do zmierzania się z potęgą monarchii, stawiało jej taki opór w żądaniach opartych na najwyraźniejszym brzmieniu traktatu międzynarodowego, być może, że dotąd nie obeszłoby się bez pewnego rodzaju ultimatum. Ale tu chodzi o Serbię, tę miniaturę państwa, niedorównającą jednemu krajowi koronnemu Austrii. Na Serbii mogłaby Austria w danym razie chyba egzekwować swoje prawa bez ultimatum i wytyczenia sił.

Jakkolwiek nieufność do polityki petersburskiej jest tak głęboko wkorzeniona, że nawet dziś mimo przynębnienia Rosyi świat wszędzie widzi jej skryte a wicherzące zabiegi, mimo to niepodobna przypuścić, żeby wpływy rosyjskie odgrywały głównie rolę w opornem i niewdzięcznem zachowaniu się Serbii wobec Austro-Węgier. Serbia od r. 1876 przestała być faworytką Rosyi a jeżeliby nawet weszła napowrót w jej łaski, to jeszcze i w takim razie nie ona lecz inna część półwyspu bałkańskiego stanowiłaby najwygodniejszy punkt operacyjny dla skrytych planów rosyjskich. Trzeba zatem całe zachowanie się Serbii położyć na karb tego zaślepienia, które wywołało uznanie niepodległości serbskiej przez Europę i na karb awanturniczej żylki *premiera* serbskiego, Risticza, któremu z głowy wyjść nie może rola Cavoura południowo-słowiańskiego.

Dotychczasowa powolność Austro-

Węgier jest tylko, jak powiedzieliśmy, następstwem tych względów, któremi słaby wobec silnego powodować się musi. Największa nawet powolność dyktowana takimi względami nie może przynieść żadnego uszczerbku powadze Austro-Węgier na Wschodzie. Ustępstwo to jednak okupuje Risticz sympatją, którą dotąd polityka austriacko-węgierska okazywała Serbii w najtrudniejszych dla niej czasach, wtedy, gdy Turcy ją zgniotła a Rosya opuściła jako zużyte już narzędzie, wtedy, gdy kongres nie okazywał wielkiego interesu dla przyszłości i rozwoju niespokojnego kraiku wschodniego. Wspaniałomyślności swojej z r. 1876 i 1878 wobec Serbii Austria nie potrzebuje żałować, a dzisiejsza powolność także nie może wyjść jej na niekorzyść. Po zajęciu Bośni i Hercegowiny Austria zawarowała swoje prawa i stanowisko na Wschodzie tak silnie, że nawet potężna protektorka wszystkich południowo-słowiańskich Piemontów i Cavourów uznała za stosowne zmienić swoje postępowanie. Dziś zaś, gdy Niemcy zidentyfikowały austriacko-węgierskie interesa na Wschodzie ze swojemi, opór Serbii i awanturnicza polityka jej ministra-prezydenta nawet pod osłoną i protekcją Rosyi nie wzbudza najmniejszej obawy.

Delegacye dla spraw wspólnych.

O sobotnim posiedzeniu węgierskiej komisji delegacyjnej dla spraw zagranicznych otrzymaliśmy wczoraj następujące sprawozdanie telegraficzne:

Szilagi i Karman interpelują ministra spraw zagranicznych w sprawie rokowań prowadzonych ze Serbią o zawarcie

Chodziło teraz o śledzenie jego ruchów tak dla wiadomości generała Moultrie, komenderującego w mieście, jak i dla poinformowania zbliżającego się Lincoln. Nieznaczącemu wczorajszym wypadkiem Pułaski, ruszył natychmiast z Charlestonu, dopędził Anglików i dostał języka, że maszerują wzdłuż morza, ażeby zostawać w ścisłej komunikacji z swoją flotyllą, krążącą pomiędzy licznymi wyspami, pod której opieką uciec się mogą w razie nacisku połączonych wojsk amerykańskich. Legion Pułaskiego dokuczał Anglikom bezustannie w marszu, uderzając w ich słabe strony, a w jednej z takich potyczek stracił dwóch oficerów. Nareszcie chroni się Prevost na dwie wyspy, Jana i Jakóba, gdzie zostaje kilka tygodni w bezpiecznym obozie. Pułaski podaje dłoń korpusowi Lincoln i działa odtąd pod komendą tego wodza, wciąż na podjazdach i rekonesansach, mimo, że miał febrę, która nie omija żadnego cudzoziemca w tej wilgotnej, płaskiej okolicy. Mimo choroby był on gotów rzucić się z generałem Moultrie na wyspy zajęte przez Anglików, ale brak łodzi przeszkodził w wykonaniu tej śmiałej wyprawy.

Prevost powrócił nareszcie do Savanny 13 lipca, zostawiając tylną straż pod Beaufort. Lincoln zajął także zdrową pozycję przeciw Beaufort. Piekielny klimat lata owej strefy przeszkadzał operacjom wojennym, więc Pułaski pojechał do Charlestonu dla poratowania zdrowia. Większa część jego żołnierzy chorowała także.

W pierwszych dniach września zawitał i Lincoln do Charlestonu, ażeby się porozumieć z wodzem francuzkiej ekspedycyi, która się zjawiała dnia 3 września u brzegów Karoliny. Amerykanie dowiadują się z radością, że d'Estaign krąży z swoją eskadrą i armią wzdłuż wybrzeża, pragnąc oswojodzić okrutnie traktowaną Sawannę. Czwartego września przybywa do Charlestonu oficer francuzki,

wojenny, ażeby ożywić ducha obywateli, chociażby przyszło ponieść porażkę. W tej myśli ruszył z legionem i hufcem konnej milicji naprzeciw angielskiej przemocy.

Historik owych wypadków, Gordon, tak opisuje tę rozpaczliwą wycieczkę naszego bohatera: „Zostawivszy główną armię i bagaże na południowym brzegu rzeki Ashley, Prevost przeprowił 900 ludzi dnia 11 maja na promie i posłał ich pod miasto. Tegoż dnia przbył legion Pułaskiego rzekę Cooper. Zabawivszy dwie godziny w mieście, polski generał wyprowadza 80 piechoty na szaniec i chowa ją w kotlinie, znajdującej się po za małą rodutą. Potem posuwa się z regularną kawalerją i garstką konnej milicji o całą milę, angażuje na chwilę jazdę angielską i cofa się na ową piechotę, ale manewr chybia, z powodu niecierpliwości tej piechoty, palącej żądzą boju. Wybiegłszy po za szaniec, przyjmując ona nieprzyjaciela na otwartem polu. Nie była to już żadna zasadzka. Liczniejszy nieprzyjaciel zmusza żołnierzy Pułaskiego do odwrotu. Sam generał rozwija teraz nienustraszone męstwo, zwiera się sam kilkakrotnie z angielskimi kawalerzystami, swoim przykładem wstrzymuje ogólny popłoch i przejmując mieszczan wojowniczym duchem.”

Wiadomo, że Pułaski o włos nie zginął w tej porażce, że stracił część piechoty i konia własnego, zabił własną ręką kilku Anglików i tylko z największą trudnością powrócił do swoich. Jego pułkownik, Węgier, Kowatz, starzec sześć krzyżyków dźwigający ale pełen młodzieńczego ognia, zginął tegoż dnia pod pałasami angielskich dragonów. Ofiary te wydały jednak pożądany owoc. Przerażony męznym oporem rokossan Prevost, cofa swoją straż przednią po za rzekę. Otrzymałszy wiadomość, że Lincoln już się zbliża, a straciwszy nadzieję zdobycia tak walecznie bronionego miasta nagłem *coup de main*, rozpoczyna nazajutrz odwrot i znika.

piechoty i 176 szwadronów konnicy i z 534 dział. Jeżeli sobie przypomnimy, że armia rosyjska w czasach pokoju składa się z 777 batalionów piechoty i z 332 szwadronów konnicy, to musimy przyjąć do konkluzji, że prawie połowa tej armii stoi obecnie wzdłuż zachodniej granicy rosyjskiej.

Wiedeński korespondent Timesa dowiadywa się, że dowódca rosyjskich generałów z 12 oficerami sztabowymi rekonoskowało okęgi graniczące z Bukowiną! Ta wiadomość doszła korespondenta z rosyjskiej Bessarabii.

Bardzo ciekawy proces toczył się w ostatnich dniach przed sądem marynarki wojennej w Petersburgu. W r. 1877 urzędowe dzienniki rosyjskie ogłosiły wiadomość o bitwie, stoczonej na morzu Czarnem między rosyjskim parowcem „Vesta“ a wielkim pancernikiem tureckim „Feteh-i-Bulend“.

Albańczykami a Czarnogórcami, ale nie może tego zaprzeczyć, że sytuacja jest tam groźną, a wzburzenie Albańczyków posunięte do wysokiego stopnia. Granice krajów okupowanych są tak oddalone od widowni walki, że nie okazała się potrzeba wydania specjalnych zarządzeń dla osłony.

Szilagi interpelował potem w sprawie rokowań prowadzonych z Niemcami o zawarcie traktatu taryfowego. Br. Haymerle w odpowiedzi swojej zwraca uwagę na przemagającą obecnie w Europie dążność do ochrony narodowej pracy.

nych sobie granie uczyni zadość wszystkim słuszym wymaganiom Austrii.

Hr. Andrassy przemawiał najgoręcej za utrzymywaniem dobrych stosunków z Niemcami i zbijał zapatrywanie, jakoby stosunki te były życliwie oceniane tylko wtedy, jeżeli wpływają na polepszenie materialnych stosunków Węgier.

Minister-prezydent Tisza, zabierając kłkaktownie głos dawał wyjaśnienia wobec różniących się zapatrywań. W końcu br. Haymerle oświadczył, że żaden mąż stanu nie może dawać pozytywnych przyrzeczeń w sprawie, która nie od niego wyłącznie zawisła.

Minister-prezydent Tisza, zabierając kłkaktownie głos dawał wyjaśnienia wobec różniących się zapatrywań.

Wiedeń, 11 stycznia. Dzisiejsza Sonn- und Montagszeitung podaje autentyczne sprawozdanie o konferencji w Emmersdorf napisane przez samego wydawcę i inicjatora tej konferencji.

Wiedeń, 12 stycznia. (Tel. pr.) Z Oetvni donoszą do Presse, że korpus złożony z 5000 Czarnogórców otrzymał nakaz do marszu ku Andriewicy.

Telegrafowany kurs wiedeński. Wiedeń, 10 stycznia 1880, godzina 2 min. 20 Losy kredytowe 176 —, Węg. akcye kredyt. 268.50, Akcye anglo-austr. 143.20, Akcye banku Union 107.30, Akcye kolei Karola Ludwika 255 —, Akcye kolei północnej 234.50, Akcye kolei południowej 83 —, Akcye kolei Alföld 150 —, Akcye kolei Elżbiety 187.25, Akcye kolei Lwow-Czerniow. 158 —, Akcye kolei węg. północno-wschodniej 140 —, Akcye kolei Rudolfa —, Akcye kolei Al-

brechta —, Węg oblig. państw. w złocie 79.50, Galic. oblig. indemn. 96 —, Losy z r. 1864 167.50, Akcye kolei siedmogrodzkiej 127.50, Akcye banku obrotowego —, Losy tureckie 17.10, Akcye kolei węg.-galic. —, Akcye kolei państwowej —, Akcye banku związkowego 150.50, Rubel papierowy 1.22 —, Wiedeńskie losy 117.25 Węgierskie losy 109 —, Mark niemiecki —, Węgierska renta 98.10, Usposobienie bardzo silne.

Wiedeń, 10 stycznia 1880 godz. 10 m. 42, Akcye kredytowe 287.40, Anglo-austr. 142.30, Akcye banku Union 106.50, Kolej Kar. Ludw. 255.75, Południowa 83 —, Napoleonsdor 9.31 1/2, Rubel papierow. 1.21 1/2, Renta pap. —, Galic. bank hip. —, Gal. oblig. indemn. —, Gal. listy zastaw. banku włoś. —, Losy z r. 1860 —, Usposobienie silne.

Wiedeń, d 10 stycznia 1880, godzina 5. minut. 35. Akcye kredytowe 280.70, Anglo-Austr. —, Unionsbank —, Kolej Karola Ludwika 255.50, Południowa —, Renta pap. 70.10, Rubel papierowy —, Gal. listy zastawne 99.40, Gal. indemnizacyjne —, Mark niem. —, Gal. bank rustykalny 102 —, Losy z r. 1860 —, Napoleonsdor 9.31 —, Usposobienie —

Telegramy zbożowe z d. 10 stycznia. Wiedeń: Pszenica 13.50 do 14 — zł., żyto 10.25 do 10.50 zł., okowita pr. 10.000 liter procent 36.25 do 36.50 zł. — Buda-Peszt: Pszenica 75 klgr. (na wiosnę) 14.75 do 14.80 zł., rzepak (styczeń—luty) — zł. Berlin: Pszenica żółta (na styczeń—luty) 236.50, żyto —, spiritus loco 54.70, olej rzepakowy 60.30, Szczecin: Pszenica —, rzepik —, Paryż: mąki 159 klgr. 71.25, olej rzepakowy 80.50, spiritus —, Wrocław: Pszenica —, żyto —, owies —, spiritus —, kukurudza —, Kolonia: Pszenica —.

Odpowiedzialny redaktor: Władysław Łoziński. Do dzisiejszego numeru dołącza się „Przewodnik naukowy i literacki“ za miesiąc styczeń dla prenumeratorów cało- i półrocznych. Spostrzeżenia meteorologiczne. 11 stycznia 1880 o godzinie 7 rano. Barometr zredukowany do 0° 747.11mm. Psychrometr suchy — 9.8°C. Psychrometr wilgotny — 10.0. Prężność pary 2.0mm. Wilgość 94%. Zatemurzenie 10. Wiatr NEI Ozon 8. Temperatura powietrza — 7.8°R. Śred. barometru nad poziomem m. a 774.81mm. Barometr opada.

Przyjechali do Lwowa. dnia 12 stycznia 1880. Hotel Europejski. Pp. Dr. W. Domayczka z Rossji K. Gł., bo ki z Warszawy. K. Kundicz z Rossji K. Ładomirski z Markowic. W. Osmólski z Werchbratki. S. Starzyński z Derewnia. B. Złowski z Bryńca. Hotel Langa. Pp. F. Taudler z Wiednia. H. Wolf z Białej

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 11 stycznia. W węgierskiej komisji delegacyjnej dla spraw zagranicznych br. Haymerle odpowiadając na interpelację Karmana oświadcza, że nie ma żadnej urzędowej wiadomości o starciu między

Cennik lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.

Table with columns for goods, prices, and currency types. Includes sections for 'Akcye', 'Listy zast.', 'Listy dłużne', 'Oblig', 'Monety', 'Losy miasta Krakowa', and 'Monety'. Prices are listed in various currencies like rubles and marks.

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 8 stycznia 1880.

Table listing various securities and bonds. Includes '1. Dług państwa' with sub-sections for government debt, '2. Obligacje' for interest-bearing bonds, '3. Akcye' for stocks, and '4. Listy zastawne' for promissory notes.

Table listing exchange rates for various banks and locations. Includes 'Lwow, Czern. kolej' and 'Tow. kol. żel. państw.' with columns for different types of currencies and exchange rates.

Table listing exchange rates for various locations. Includes 'Keglevicha po 10 zł. m. k.', 'Losy miasta Krakowa', and 'Pożyczka miasta Budy' with columns for price and quantity.

Table listing gold exchange rates. Includes 'Dukat cesarski men.', 'Korona', and '20-frankówka' with columns for different types of gold and their prices.

Table listing exchange rates for the Lvov Chamber of Commerce and Industry. Includes 'Jednolity dług państwa w banknotach', 'Renta w złocie', and 'Losy pożyczki z roku 1864'.

